

Radunanza cumünala constitutiva dal cumün fusiunà Zernez no. 001/14 dals 23-06-2014

Preschaints: 76 votantas e votants dals cumüns da Zernez, Susch e Lavin

Tractandas:

- 1. Tscherna dals scrutinadurs**
- 2. Approvaziun da la constituziun nouva dal cumün fusiunà Zernez**
- 3. Approvaziun da la ledscha da votaziuns e d'elecziuns nouva dal cumün fusiunà Zernez**
- 4. Approvaziun da la ledscha d'impostas nouva dal cumün fusiunà Zernez**
- 5. Comunicaziuns e varia**

Il president da la suprastanza cumünala transitoria René Hohenegger salüda a las votantas ed als votants dals cumüns da Zernez, Susch e Lavin a quista prüma radunanza cumünala dal cumün fusiunà da Zernez. Quist es ün evenimaint tuot special e giarà ill'istorgia dals trais cumüns chi s'han decis als 24 avrigl 2014 da vulair prosegir la via a partir dals 1. schner 2015 cumünaivelmaing. La pressa es eir preschainta quista saira e vain salüdada specialmaing.

El constata cha la bannida es gnüda protramissa a temp.

Causa chi sta avant da trattar e decider sur da trais ledschas nouvas es fat quint da prosegir fin a las 22:30h e da decider lura tuot tenor il svilup da las trattativas schi's voul finir giò la radunanza amo quista saira obain schi's voul prosegir als 24 gün 2014, sco banni preventivmaing.

La legitimaziun per quista radunanza cumünala constitutiva avant ils 1. schner 2015 as basa sül contrat da fusiun e sül rapport final da fusiun chi sun gnüts preschantats ed approvats illas radunanzas cumünalas dals 24 avrigl 2014 i'ls trais cumüns.

Proceder general

La suprastanza cumünala transitoria chi ha preparà quista documainta prevezza da preschantar minch'artichel singul cun muossar tal vi da la taila uschè, cha minchüna e minchün ha la pussibiltà da leger cun calma artichel per artichel. I'l cas chi aintran propostas da müdamaints vain decis sur da mincha singul müdamaint propounü. René Hohenegger muossa via sül fat cha na mincha müdamaint sarà pussibel da far, causa chi's ha da resguardar in mincha cas il dret superiur.

La controlla giuridica dals trais sbözs da ledschas preschaints ha pudü gnir manada tras pür davo la stampa da la bannida resp. dals sbözs cha minchüna e minchün ha survgni in chasa. I's tratta da müdamaints redaciunals e da pitschens müdamaints formals. Ils müdamaints substancials sun marcats sulla taila cun culur cotschna. Els vegnan manzunats explicitamaing.

1. Tscherna dals scrutinadurs

1

Sco scrutinadurs in sala sun gnüts tschernüts Fritz Felix e Reto Lehner. Els gestischan güsta amo ils microfons movibels in sala.

2. Approvaziun da la constituziun nouva dal cumün fusiunà Zernez

2

Il president da la suprastanza cumünala transitoria ha preschanta la constituziun cumünala nouva preparada dürant ils ultims duos mais tras la suprastanza transitoria in collavuraziun cun l'uffizi da cumüns dal Grischun. El es repassà minch'artichel. Pro minch'artichel han las votantas e'l's votants gnü la pussibiltà da far dumondas e propostas.

Artichel 5 – lingua da scoula e d'uffizi

Ün votant ha propounü da strichar "l'idiom vallader" e da laschar avert insomma l'idiom. Tenor el nu fa quista precisaziun da l'idiom dabsögn.

Votaziun:	schi, vala per la versiun propounüda da la suprastanza transitoria na, vala per l'adattamaint propounü dal votant	59 vuschs 11 vuschs
Resultat:	la proposta dal votant es sbüttada	

Artichel 6 – égalité da gener

Ün votant ha propounü da strichar quist artichel e da scriver in mincha cas adüna tuottas duos fuormas da gener (feminin e masculin). Tenor el as cunfà quai cul temp d'hozindi.

Votaziun:	schi, vala per la versiun propounüda da la suprastanza transitoria na, vala per l'adattamaint propounü dal votant	69 vuschs 3 vuschs
Resultat:	la proposta dal votant es sbüttada	

Artichel 9 – elegibilità e modus d'elecziun

Ün votant ha propounü cha per la prüm'elecziun dals suprastants da las fracziuns dess gnir separà cha be abitants da la fracziuns elegian a lur suprastant e cha tal nu dess gnir elet uschè da tuot las votantas e votants dal cumün fusiunà. René Hohenegger muossa via sulla difficultà da manar tras üna simla elecziun, per exaimpel illa fracziun fingià uossa existenta da Brail. Implü es quist ün punct difficil resguardond il secret d'elecziun. Emil Müller sostegna quist votum dal president da la suprastanza transitoria. Linard Martinelli muossa via cha quist punct saja gnü comunichà sco propounü i'l rapport final da fusiun.

Votaziun:	schi, vala per la versiun propounüda da la suprastanza transitoria na, vala per l'adattamaint propounü dal votant	73 vuschs 2 vuschs
Resultat:	la proposta dal votant es sbüttada	

Adattamaint davo la controlla giuridica:

Agiunta da la seguainta frasa da precisaziun : « Die nächsthöhere ganze Zahl ist das absolute Mehr. »

Artichel 11 – demischiuun

Ün votant nu's po metter avant perchè ch'ün suprstant obain ün commember in üna cumischiun vess da demischiuun fin il plü tard sulla fin da mai. Che succeda pro üna demischiuun davo i'l 31 mai ? Tenor la suprastanza transitoria es quist termin important per pudair organisar e manar tras cun calma las elecziuns annualas. Ün ulteriur votant ha fat la proposta d'agiundscher il pled ... ordinaria ... « ordentliche » avant il pled « Demission ».

Votaziun:	schi, vala per la versiun propounüda da la suprastanza transitoria na, vala per l'adattamaint propounü dal votant	39 vuschs 36 vuschs
Resultat:	la proposta dal votant es sbüttada	

Artichel 25 – dret da moziun

Ün votant ha propounü da possibiltar l'inoltraziun d'üna moziun eir a bocca a man dal protocol da la radunanza cumünala, invezza da pretender tala be per scrit.

Votaziun:	schi, vala per la versiun propounüda da la suprastanza transitoria na, vala per l'adattamaint propounü dal votant	48 vuschs 26 vuschs
Resultat:	la proposta dal votant es sbüttada	

Artichel 26 – dret da referendum

Ün votant ha propounü da sbassar la cifra minimala da votantas e votants per l'inoltraziun d'ün referendum da 50 sün 30. Quist per possibiltar eventualmaing eir a las fracziuns plü pitschnas da tour sü ün referendum. Emil Müller ha manzunà ch'il rapport final es gnü definida quista cifra da 50 e chi's ha vuglü resguardar quista eir illa constituziun.

Votaziun:	schi, vala per la versiun propounüda da la suprastanza transitoria na, vala per l'adattamaint propounü dal votant	58 vuschs 15 vuschs
Resultat:	la proposta dal votant es sbüttada	

Artichel 30 – protocol e dovair d'infuormar

Ün votant ha propounü da rimplazzar il pled « kann » tras « wird », uschè cha'l protocol da la radunanza cumünala vain publichà eir sulla pagina d'internet cumünala.

Votaziun:	schi, vala per la versiun propuönüda da la suprastanza transitoria na, vala per l'adattamaint propuönü dal votant	11 vuschs
Resultat:	la proposta dal votant es approvada	63 vuschs

Artichel 35 – drets da decider definitivs

Adattamaint davo la controlla giuridica:

Il pled « endgültig » illa frasa « Die Gemeindeversammlung entscheidet endgültig über : » vain strichà. Ultra da quai ha da gnir strichà l'alinea « g) die Beschlussfassung über die Zusammenarbeit, und die Auflösung einer solchen, mit anderen Gemeinden und Korporationen sowie mit regionalen Institutionen ; » dal tuot per evitar cha la radunanza cumünala haja da decider sur da mincha collavuraziun, eir sch'ella es be pitschna. La decisiun a reguard associazions resta pro la radunanza cumünala.

Artichel 38 – funcziun e cumposizion

Adattamaint davo la controlla giuridica:

Rimplazzà il pled « Mitglieder » cul pled « Kandidaten » ed agiunt cha la suprastanza cumünala as constituischa süss cun l'agiunta « ... konstituiert sich selbst und ».

Artichel 40 – cumpetenza da decider

Ün votant ha propuönü d'augmantar il nomer minimal da commembers da la suprastanza per ragiundscher la cumpetenza da decider da 4 sün 5. El motivescha quista proposta culla situaziun brichafat idealal scha'l president cumüunal vess da decider cun vusch decisiva. Tenor el as po negligier la difficultà da nun esser cun 5 commembers abels da decider in cas da dovar da tour s-chüsa da duos commembers.

Votaziun:	schi, vala per la versiun propuönüda da la suprastanza transitoria na, vala per l'adattamaint propuönü dal votant	14 vuschs
Resultat:	la proposta dal votant es approvada	57 vuschs

Artichel 41 – votaziuns ed elecziuns

Adattamaint davo la controlla giuridica:

Quia vaglia la majorità relativa e na quella absoluta.

Artichel 44 – cumpetenzas finanzialas da la suprastanza cumünala

Ün votant ha dumondà scha la cumpetenza finanziala da maximalmaing 200'000 chf saja maniada per ün singul proget. Quist es gnü confermà cun l'agiunta chi saja plafonada quista cumpetenza sün maximalmaing 500'000 chf per on da gestiun. A la dumonda d'ün oter votant schi detta quia eir il dret da referendum es gnü respus in sen negativ. Üna votanta ha dumondà per l'incletta per che cas chi's surdà a la suprastanza quista cumpetenza. René Hohenegger muossa via per exaimpel sün ruottadüras inaspettadas dal provedimaint d'aua.

Artichel 51 – lezchas (dal cussagl da scoula)

Üna votanta es da l'avis cha l'ultim pled ill'elecziun dal persunal d'instrucziun dess esser pro la suprastanza, sco da plü bod. Divers preschaints remarchan cha cun quista soluziun propuönüda da la suprastanza transitoria saja diminui il privel cha l'elecziun succeda a basa da criteris politics.

Votaziun:	schi, vala per la versiun propuönüda da la suprastanza transitoria na, vala per l'adattamaint propuönü da la votanta	68 vuschs
Resultat:	la proposta dal votant es sbüttada	3 vuschs

Artichel 55 – legislaziun da scoula

Adattamaint davo la controlla giuridica:

In seguit a l'introducziun da la legislaziun nouva da scoula chantunala vain adattada la frasa « ... des kantonalen Schulgesetzes und der kantonalen Lehrerbesoldung » in nouv « ... der kantonalen Schulgesetzgebung ».

Artichel 56 – princip dal preventiv finanzial

Ün votant s'exprima cunter la proposta da descriver illa constituziun cumünala il böt d'ir intuorn spargnuoss ed economicamaing cullas finanzas publicas. Tenor el nu tocca quai in quist artichel, ed insomma na in üna constituziun cumünala. Ün cumün nun ha be da resguardar las finanzas, dimpersè eir da gnir davo al dovar dal man public.

Votaziun:	schi, vala per la versiun propuönüda da la suprastanza transitoria na, vala per l'adattamaint propuönü da la votanta	69 vuschs
Resultat:	la proposta dal votant es sbüttada	4 vuschs

Sün dumonda d'ün votant che chi'd es da s'imaginar suot il term a media vista « mittelfristig » muossa via Emil Müller sulla probabilità chi's sto realisar a cuorta vista eir perditas i'l quint da gestiun cumüna.

Artichel 64 – corporaziuns da baselgias

Adattamaint redacziunals:

Quia vain resguardada la fuorma plurala correcta.

Artichel 65 – delegats in associaziuns

Ün votant as dumonda, schi nu manca insomma in quista constituziun ün punct chi regla la surdatta resp. surtutta da d'avairs e da dabuns dals cumüns i'l cumün fusiunà. Tenor la suprastanza cumüna transitoria es quist reglà i'l contrat da fusiun e nun ha cun quai da gnir descrit in quista ledscha cumüna.

Per ün votant nun es dal tuot clera la situaziun dal cussagl da scoula vegli e da quel nouv ed uschè la rapreschentazion dal cumün fusiunà i'l Consorzi da scoulas A-Z. Emil Müller, chi ha collavurà illa gruppera preparatoria da la scoula illa fasa dal proget da fusiun muossa incletta per quista dumonda e conceda üna tscherta intschertezza sün quist sectur. Causa ch'actualmaing nun es amo cler sün che data cha'l consorzi da scoula actual vain scholt, nun es eir na pussibel da definir hoz definitivamaing quista delegaziun. El dumonda per incletta per quist punct e muossa via cha la suprastanza cumüna gñarà a reglar quai insembe cul cussagl da scoula. Ulteriurs votants sun da l'avis da schoglier il Consorzi da scoulas A-Z plü svelt pussibel (sulla fin da l'on da scoula 2014/2015). Tenor René Hohenegger sun las discussiuns cul cumün fusiunà da Scoul in traïs-cha. Ün schoglimaint dal consorzi avant ils 31 lügl 2018 es pussibel be cun l'accosentimaint dal Cumün da Scoul.

Artichel 66 – ledscha d'impostas e ledscha da votaziuns e d'elecziuns

Adattamaint davo la controlla giuridica:

Quia es d'agiundscher amo la constituziun cumüna « Die Verfassung, ».

Artichel 68 – entrada in vigur

Adattamaint davo la controlla giuridica:

Quia es d'agiundscher amo la frasa « Diese Verfassung ersetzt diejenige der bisherigen Gemeinden Lavin, Susch und Zernez ».

Ulteriuras dumondas e propostas nu sun gnüdas fattas illas trattativas da quista ledscha da votaziuns e d'elecziuns nouva.

Illa votaziun finala ha la radunanza cumüna approvà cun unanimità da vuschs la constituziun cumüna dal cumün fusiunà da Zernez.

3. Approvaziun da la ledscha da votaziuns e d'elecziuns nouva dal cumün fusiunà Zernez

3

Il president da la suprastanza cumüna transitoria ha preschantà la ledscha da votaziuns e d'elecziuns nouva preparada dürant ils ultims duos mais tras la suprastanza transitoria in collavuraziun cun l'uffizi da cumüns dal Grischun. El es repassà minch'artichel. Pro minch'artichel han las votants e'ls votants gñü la possibiltà da far dumondas e propostas.

Ün votant ha fat la proposta da resguardar l'aspet da la sgürezza cun preparar las charteras chi sun previsas d'installar in mincha fracziun, as tratta tantüna da documainta sensibla cha l'abitanta e l'abitant po büttar aint. René Hohenegger ha tut incunter quist tschegn.

Ulteriuras dumondas e propostas nu sun gnüdas fattas illas trattativas da quista ledscha da votaziuns e d'elecziuns nouva.

Illa votaziun finala ha la radunanza cumüna approvà cun unanimità da vuschs la ledscha da votaziuns e d'elecziuns dal cumün fusiunà da Zernez.

4. Approvaziun da la ledscha d'impostas nouva dal cumün fusiunà Zernez

4

Il president da la suprastanza cumünala transitoria ha preschantà la ledscha d'impostas nouva preparada dürant ils ultims duos mais tras la suprastanza transitoria in collavuraziun cun l'uffizi da cumüns dal Grischun. El es repassà minch'artichel. Pro minch'artichel han las votants e'ls votants gnü la possiblità da far dumondas e propostas.

Artichel 5 – imposta fundiaria

Ün votant ha rendü attent sül fat ch'illas trattativas da fusiun nu saja gnü muossà via cha l'imposta fundiaria gnia augmantada per las possessuras e pels possessurs d'immobiglias a Susch e Lavin d'actualmaing 1,0 promil sün nouv 1,5 promils, sco previs e propounü in quist artichel.

Il capo da Susch conferma quist votum e renda attent cha quist saja üna proposta a man da quista radunanza. René Hohenegger muossa via ch'üna reducziun d'impostas saja bainschi allegraivla pel singul, però fich problematica pel cumün. Pel cumün nouv vess üna reducziun da l'imposta fundiaria, sulla part da Zernez/Brail, da 0,5 promils ün'influenza chi mancessan raduond 200'000 francs d'imposta e quai annualmaing. Il president da la cumischiun sindicatoria Zernez muossa via ch'impustüt profitessan pro üna simla reducziun las firmas ed impustüt talas cun gronds possess immobigliars. In seguit a la discussiun ha ün votant retrat sia proposta da redüer il factur da l'imposta fundiaria dad 1,5 sün 1,0 promils.

Artichel 8 – deliberaziun subjectiva da l'imposta d'eredità e da regal

Ün votant demuossa üna tscherta malinpletta cun leger l'alinea d) da quist artichel. El pensa cha la proposta fatta sarà güsta e fundada a basa dal dret superiur. René Hohenegger imprometta da far amo sclerimaints da detagi a regard quist punct.

Ulteriuras dumondas e propostas nu sun gnüdas fattas illas trattativas da quista ledscha d'impostas nouva.

Illa votaziun finala ha la radunanza cumünala approvà cun unanimità da vuschs la ledscha d'impostas dal cumün fusiunà da Zernez.

5. Comunicaziuns e varia

5

Comunicaziuns:

Projet da fusiun dals cumüns da Zernez, Susch e Lavin

L'elecziun a l'urna da la presidenta / dal president cumünal ha lö als 31 avuost 2014.

Las elecziuns a l'urna da la suprastanza cumünala, da la cumischiun sindicatoria e dal cussagl da scoula (obain schi fa dabsögn il seguond scrutin per l'elecziun da la presidenta/dal president) han lö als 28 settember 2014.

Tanter october e december varà lö üna radunanza cumünala dal cumün fusiunà per decider sur dal preventiv 2015 e sur dal pè d'impostas 2015.

Varia :

Ledscha/reglamaint da taxas annualas dal cumün fusiunà

Ün votant muossa via sül fat cha tenor sias calculaziuns as paja a Susch ed a Lavin actualmaing taxas annualas plü otas per aua e chanalisaziun. Tenor el nu das-ch'esser ch'il cumün fusiunà füss il cas chi gnissan inchaschadas differentas taxas i'l medem perimeter da cumün. El giavüscha a la suprastanza cumünala transitoria da pisserar cha quista ledscha/reglamaint gnia surlavurada bod avuonda per chi possan gnir inchaschadas taxas adattadas fingià a partir dals 1. schner 2015. La suprastanza transitoria ha tut incunter quist votum.

René Hohenegger ha pudü serrar la prüma radunanza cumünala dal cumün fusiunà da Zernez a las 22:35 h cun ün ingrazchamaint per l'interess vi da la politica cumünala. Cun quai crouda oura il proseguimaint banni preventivmaing dals 24 gün 2014.

Zernez, ils 23 gün 2014

Publicaziun dal protocol:
16 lügl fin 15 avuost 2014

Protestas cunter quist protocol sun d'inoltrar in scrit fin als 15-8-2014 a la suprastanza cumünala transitoria dal Cumün da Zernez.

Il president da la
suprastanza transitoria

René Hohenegger

L'actuar da la saira

Corsin Scandella